

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

At være en helt – Jørgen Leth MINE HELTE

Af

[Laurits Nikolajsen](#)

– 6. august 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Essays](#), [Kunst & Kultur](#)

Jørgen Leth skriver med smittende fascination om sine helte i bind nummer fire af sin selvbiografi, MINE HELTE. En kunstnersjæls vidtfavnende og mod-verden-rettende katalog over spændende personligheder.

Citat

De gode ting kører sommetider i cirkler. Kommer tilbage. Polen kommer tilbage.

Komeda er derude i rummet. Han er der. Flyglet er der. Svævende i himlen. Som i et blidt

surrealistisk bibelsk billede af en haitiansk naivist. Min far er der. Hans Kaj Leth. Han smiler.

Komeda smiler.

Der er mange besnærende sider af mennesket Jørgen Leth. Han er en mand med et utal af forskellige professioner på sit CV – digter, filmmager, cykelkommentator, reporter og meget, meget mere. Alligevel er det mest fascinerende ved ham noget, der ikke som sådan vedrører personen Leth selv og hans liv. Nemlig mandens antropologiske evne til at vende blikket ud, bort fra sig selv og mod alverdens fænomener og unikke menneskeskikkelser.

Sidstnævnte er objektet for den fjerde selvbiografiske udgivelse fra 78-årige Leths hånd, MINE HELTE. Bogen er en lang række portrætter af de mennesker, Leth på den ene eller den anden måde og på det ene eller det andet tidspunkt i sit liv har dyrket som heroiske skikkelser. Helteudvalget er naturligt nok præget af det liv, han selv har levet, hvor interessen for og undersøgelsen af den æstetiske sfære står i centrum (dog slet ikke alene), og hvor blikket er udadvendt og internationalt, mod verden i al dens heldigvis uforståelige mangfoldighed.

Portrætterne strækker sig således fra de velkendte mytologiseringsobjekter som cykelrytterne Fausto Coppi og Luis Ocaña over mere obskure størrelser som voodoo-præster og zombieinteresserede antropologer til de helte, der har præget Leths dagligdag i svære perioder. Jordskælvet i Haiti var selvsagt en af disse svære perioder, og det bobler flere steder frem fra dybet som det kollektive og personlige traume, det var og er. Her, men også i mange af kunstnerportrætterne, bliver det personligt og portrætterende på én og samme tid.

Og netop her er bogen mest interessant og helteportrætterne mest levende. For det udadvendte, ofte nøgternt registrerende blik, Leth anlægger på sine yndlingsskikkelser, suppleres i de fleste af portrætterne med personlige refleksioner og anekdoter, der løfter portrætterne. Rørende og selvudleverende er det fx, når Leth fortæller om de mennesker, der har hjulpet ham i Haiti efter jordskælvet. Kokken Madame Anette og butleren Beleque, men også kunstnerportrætterne er både medrivende, vedkommende og personlige. Mindeværdigt er i øvrigt portrættet af den polske jazzmusiker Krzysztof Komeda, hvor Leth meget elegant fletter sin enorme interesse i kunsten og avantgardelivet sammen med sin personlige historie og mindet om sin far (se f.eks. citatet i boksen til højre).

Portrætterne er alle stemningsfulde, men skifter konstant følelsesmæssigt regi. Når Leth udlægger seancen med Warhol, der til '66 scener fra Amerika' skal spise en hamburger, bliver det således direkte nervepirrende: 'Jeg så hans tynde, lange hals

Få **dine** bøger
leveret med
PAKKEBOKSEN

Køb her

Fakta

- Forfatter: Jørgen Leth
- Titel: MINE HELTE
- Sider: 227
- Pris: 280,-
- Forlag: Gyldendal
- ISBN: 9788702170818

Køb bogen hos SAXO.com

Tidligere udgivelser

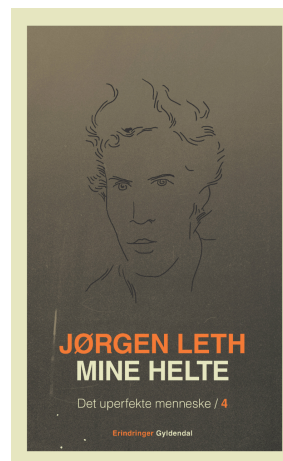
- [SAMLEDE DIGTE \(2012\)](#)
- [GULDET PÅ HAVETS BUND \(2007\)](#)
- [DET UPERFEKTE MENNESKE \(2005\)](#)

Billeder

og tænkte, det er frygteligt. Han er under tortur. Han er et offer, Han er en helgen, han er en Jesus. Det er et martyrium. Han spiser og kan næsten ikke holde det ud.' De mange korte sætninger er karakteristiske for Leths stil, hvor der overalt observeres, beskrives og konstateres i en nøgtern tone. Alligevel dukker der overalt en dyb begejstring for de portrætterede skikkelser op, også når det gælder overnaturlige, spirituelle fænomener som Haitis zombiekultur.

Denne blanding af ro og boblende glæde, kølig registrering af og enorm interesse i så forskelligartede personer, vidner bogen igennem om en mand, der ikke er gammelklog og vrissen, men som snarere er i stand til at kombinere sin viden om og erfaring med livet med et snert af ungdommelig naivitet. Og dette bliver klart allerede i Leths eget lille forskrift: 'Jeg synes, helte er godt. En helt, det er en, der står og lyser i nattemørket. En, der kan noget særligt, og som gør indtryk på mig. Som får mig til at forstå noget, der forekom kompliceret.'

Med MINE HELTE lykkes Leth i høj grad med at videreformidle sin fascination og interesse i store og sære skikkelser i verden på en klar, medrivende og rørende måde, så man forstår både dem og Leth selv en hel del bedre. Og det må jo gøre ham til en helt.

Synes godt om 123 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Essays](#),

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

- [Sådan er et jødeliv – Joseph Roth JØDER PÅ VANDRING](#) · 26-02-2016
- [Henført af en øreflip uden hul – Mikkel Thykier FANCULO CREPA](#) · 22-12-2015
- [Tunge tanker og tørre tekster – Siri Hustvedt ESSAYS](#) · 15-12-2015
- [Flugten alle og ingen forholder sig til – Klaus Rothstein FLUGTEN TIL EUROPA](#) · 11-12-2015
- [Der er ikke noget, der hedder tilbage – Wolfgang Büscher BERLIN-MOSKVA](#) · 30-09-2015

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Læs også

- [I ♥ Laugesen – Peter Laugesen LIVSTID](#) · 05-10-2015
- [Blandet godt fra gemmerne – Lars Movin JØRGEN LETH: KUNSTEN AT GÅ PÅ GADEN – TEKSTER FRA TRESSERNE](#) · 29-10-2012
- [Leth som en fjer – Jørgen Leth SAMLEDE DIGTE](#) · 29-08-2012
- [Federers fjedrende baghånd – Jørgen Leth HVAD ER DET NU DET HEDDER](#) · 09-12-2011
- [Fordi talent kan smitte – Christel Wiinblad 49 FORELSKELSER](#) · 30-10-2008

Tags: [andy warhol](#), [helte](#), [jørgen leth](#), [voodoo](#)

Om Laurits Nikolajsen

Laurits er 22 år og bachelorstuderende ved Litteraturvidenskab på KU. Har en bred smag med en forkærlighed for latinamerikanske fabulanter som Borges og Bolaño, Dostojevskis depressioner og fodbold. Mest af alt fodbold.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

1/7/2016

At være en helt – Jørgen Leth MINE HELTE

Navn *

E-mail *

Websted

☐ Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet